

Fritid för barn och unga samt civilsamhällets roll i framtiden

Rapport från Beredningen för framtidens välfärd och
sammanslagning

19 januari 2021

Sammanfattning

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling har under 2020 sett närmare på vilka troliga framtidsbehov som kommer att finnas för kommunens barn och unga samt civilsamhällets roll i framtiden. Utifrån beredningens spaning har vi kunnat identifiera olika områden där både problem och möjligheter finns. För att komma tillrätta med t. ex integrationsfrågor, fysisk och psykisk ohälsa och nå målet om ett större välbefinnande rent generellt behövs bland annat fysiska platser att mötas på. Ungdomar behöver mötas, röra på sig, träffa vänner, diskutera eller på annat sätt stimulera kropp och själ. De behöver också ett digitalt utrymme, en digital kunskap, för att på bästa sätt kunna använda sig av den teknikutveckling som sker i vårt samhälle. Civilsamhället, så som vi beskriver det, kan och bör både ta och ges möjlighet att stötta våra unga.

Många unga känner sig inte sedda, eller lyssnade på. Utanförskapet kan bero på olika saker som t. ex. avsaknad av meningsfull sysselsättning, brister i hem- eller skolmiljö, dåliga ekonomiska förutsättningar, psykisk eller fysisk ohälsa. Vi är medvetna om att det sociala utanförskapet som ofta är baserat på en känsla är ett komplext fenomen, men inte desto mindre en verklighet. Det är viktigt att tidigt identifiera de ungas problem för att sätta in rätt stöd i tid. Detta för att minska barnfattigdomen, höja kvaliteten i utbildning och skolmiljö, skapa delaktighet i miljö- och stadsplanering, erbjuda ett brett kulturellt utbud, förebygga våld och sexuella övergrepp, motverka brister i omsorg samt ge bra elev- och ungdomshälsa. Integration är nyckeln till en bättre situation för unga. Den kan ske genom ett brett föreningsutbud som erbjuder idrott, kultur, mentala aktiviteter eller andra områden. Aktiviteterna skall vara tillgängliga och anpassas efter lika behov.

Ungdomars dåliga hälsa både psykiskt och fysiskt är alarmerande. Alla människor behöver äta rätt och röra på sig. Ungdomar utgör inget undantag. Här har kommunen med ansvar för skolan ett stort ansvar men också civilsamhället. Vi vuxna som omger ungdomarna behöver agera tillsammans med civilsamhälle och kommun för att ge våra unga förutsättningar till ett gott liv.

I framtiden kommer antalet unga i vår kommun vara runt 12–13 000 beroende på om vi ser 10 år framåt eller längre. I Ungdomsbarometern 2020 redovisas att ungdomar vill umgås mer hemma, resa mindre, använda den virtuella världen mer. Den visar att konsumtion av kulturaktiviteter ökar, flera idrottar regelbundet och stressen minskar för att nämna några områden.

Beredningen drar därför följande slutsatser:

- Civilsamhället behövs för stimulerande och nya diskussioner kring lösningar.
- Det innebär också att det måste finnas möjligheter att ta vara på det ideella engagemanget.

1. Inledning

Beredningen för framtidens välfärd och samhällsutveckling beslutade i november 2019 att under år 2020 titta närmare på kommunens barn och ungdomar upp till 18 år samt vilka troliga framtidsbehov som kommer att finnas.

Den offentliga sektorn klarar inte att på egen hand möta de välfärdsutmaningar som ligger framför oss, då kompenserar civilsamhället genom att skapa samhällsnyttig verksamhet inom olika områden. Ett starkt civilsamhälle har historiskt varit och är fortfarande en garant för ett välfungerande demokratiskt samhälle.

Utformningen av det offentliga stödet till civilsamhällets organisationer är avgörande för deras verksamhet. Organisationerna är oberoende för att kunna utvecklas och bidra till samhället fullt ut.

Syftet med rapporten är att ge information och förslag som kan ligga till grund för politiska beslut.

2. Avgränsningar

Det tidigare generationer tog för givet; bra sjukvårdssystem, god ekonomi och hållbart klimat är idag ingen självklarhet. Det är dags att tänka i nya banor och det är unga människor bra på. De har goda förutsättningar för att lösa problemen.

När vi gjort vår omvärldsspaning på civilsamhällets roll i ungdomars liv har vi valt att utgå från följande aktuella områden:

- Fritid och Träffpunkter
- Utanförskap
- Integration
- Hälsa

3. Omvärldsanalys

3.1 Det civila samhället

Sverige har en stark föreningstradition och det finns uppskattningsvis ca 232 000 föreningar med organisationsnummer i landet. Enligt SCB:s beräkningar för 2016 var produktionen för det civila samhället 235 miljarder kronor eller 3,1% av Sveriges BNP. Totalt fanns det 2446 utförare av kommun- och regionköpta tjänster i det civila samhället.

Härryda kommun har drygt 500 olika föreningar varav c:a 200 som får stöd av kommunen t.ex. Svenska kyrkan, idrottsföreningar, studieförbund och pensionärsföreningar.

De idéburna organisationerna kännetecknas av att de låter vinst/överskott gå tillbaka till verksamheten. De har länge spelat en viktig roll i välfärden och har ofta en stark förankring hos de människor som har behov av deras tjänster.

I regeringens proposition 2013/14:172 ”Allas kunskap - allas utbildning” formulerades för första gången ett särskilt mål för folkbildningspolitiken. ”Folkbildningen ska ge alla en möjlighet att tillsammans öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.”

4. Fritid och Träffpunkter

På spaning efter ungdomsverksamhet i den tid som kommer.

Kommunens ungdomsverksamhet bedrivs bland annat av kommunens träffpunkter för unga, Kulturskolan och studieförbunden men kommer antagligen också att drivas av frivilligorganisationer i framtiden. I flera kommuner görs detta redan. I Ludvika är det ideella föreningar som driver fritidsgårdarna.

I en artikel av Mia Petterson (GP 2020-08-10) om fritidsgårdarnas framtid framför de forskare hon haft kontakt med att fritidsgårdar inte har den brottsförebyggande effekt man tidigare trott. Istället kan fritidsgårdarna ha direkt motsatt verkan. I sämsta fall får kriminella möjlighet att träffas och planera sin verksamhet. Så är det naturligtvis inte överlag. Problemet är att de flesta fritidsgårdar saknar pedagogik med tydliga mål som går att utvärdera.

För att ta reda på vilken typ av verksamhet som svenska staten beviljar ungdomsbidrag till har beredningen tagit del av underlag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). Föreningar kan få bidrag för strategiska partnerskap, aktiviteter som rör kultur och kreativitet samt vänortsutbyte s.k. Town Twinning.

I år är det hundra år sedan Sverige fick allmän rösträtt och kommuner och organisationer kan ansöka om bidrag för att öka ungas kunskap om lokal demokrati. Där kan de få god vägledning i häftet "Det vore ju kul om de frågade nån gång - Ungas vägledning för inflytande på lokal nivå", utgiven av MUCF. Genom enkäter och djupintervjuer har de tagit reda på vilka ungdomssatsningar inom demokratin som görs i Sveriges kommuner. Många har ungdomsråd (t.ex. Härryda kommun), ungdomsfullmäktige, dialogforum samt tematiska fokus- och arbetsgrupper. Skolval och medborgarförslag för unga är viktiga kanaler för ungdomars inflytande.

En del kommuner har anställt ungdomar som sommarjobbare för att aktivt informera andra ungdomar om deras rättigheter och skyldigheter i den egna kommunen.

I Sveriges riksdag är det i dag möjligt att göra studiebesök med guide. Kanske kan en liknande guidning inför ett kommunfullmäktigesammanträde göras för skolungdomar i den egna kommunen. Lärarfortbildning i föreningskunskap och därefter rollspel i föreningsteknik likt gymnasiets populära FN-rollspel är andra vägar man kan gå för att öka ungdomars intresse samt kunskap för demokratifrågor.

Om vi ser till ovanstående skulle ett möjligt scenario i Härrydas framtida fritid bli:

- Sommarjobb som demokratiguide
- Badvakts- och simlärarjobb på flera språk
- Kulturskole- och idrottsutbyte med andra länder
- Byta sommarjobb med vänorter i andra länder

5. Utanförskap

Ett växande antal unga i vårt samhälle hamnar i utanförskap utan arbete eller annan meningsfull sysselsättning. Anledningar till utanförskap kan vara etnicitet, funktionsvariation, ohälsa, fattigdom och missbruk. Föräldrars situation påverkar i stor utsträckning att barn och unga hamnar i utanförskap. Tecken på socialt utanförskap bland unga, kan t.ex. vara resursbrister i hemmiljön, knappa konsumtionsmöjligheter, svaga prestationer i skolan, avbruten skolgång, kriminalitet, missbruk samt psykisk och fysisk ohälsa. Socialt utanförskap är ett komplext fenomen, som ofta handlar om den egna upplevelsen. Detta innebär att det inte blir någon exakt vetenskap, då upplevelsen delvis är baserad på känslor. Unga som växer upp i socialt utanförskap, riskerar att hamna i en negativ utvecklingskedja som kan vara svår att bryta, om den inte uppmärksammas och åtgärdas på ett tidigt stadium.

MUCF har tagit fram en rapport (2019) som visar att 7,5% i ålderskategorin 16–24 år varken studerar eller arbetar. Denna grupp behöver identifieras och ges stöd vid följande faser:

- övergång från högstadiet till gymnasiet
- övergång från skolan till kommunens aktivitetsansvar
- övergång från skola till arbetsliv

Ett annat område, där unga känner ett upplevt utanförskap, är kring möjligheten till inflytande. Vid fokusgruppsintervjuer, genomförda av MUCF, angav de flesta att de aldrig bjudits in för att delge synpunkter avseende förändringsprocesser eller haft möjlighet att påverka sin närmiljö.

För att skapa trygga och goda uppväxtförhållanden för unga kan följande krävas:

- miljö- och stadsplanering bör genomsyras av ungas perspektiv och delaktighet
- möjligheter till en meningsfull fritid för alla unga skapas med hjälp av bibliotek, fysisk aktivitet, kultur, skapande verksamheter och sociala arenor utan alkohol, droger och tobak
- genom ökad identifiering av unga som far illa förebyggs arbetet mot våld, brist på omsorg och sexuella övergrepp
- ökad samverkan mellan myndigheter för insatser, rörande stödet till familjer med sociala problem och även minska barnfattigdom
- satsa på en bra elev- och ungdomshälsa, som tidigt kan identifiera psykiska och fysiska funktionsvariationer

6. Integration och civilsamhället

6.1 Föreningsaktiviteter

Deltagande i föreningsaktiviteter bidrar i de flesta fall till integration, oavsett vilket område en förening är aktiv inom. En del föreningar bedriver verksamhet som i särskild grad fokuserar på integration genom att aktivt rekrytera nya medlemmar bland grupper i samhället som i låg grad deltar. Landvetter Judoklubb är exempel på en klubb som har lyckats med detta. Sådana projekt skulle kunna startas i fler av Härryda kommuns idrottsföreningar.

Schackklubbar har, både inom civilsamhället och inom skolan, genomfört flera framgångsrika projekt som medverkat till integration. Kulturella initiativ inom civilsamhället kan komplettera exempelvis den kommunala kulturskolan och göra ett bredare utbud av kultur tillgänglig för fler. Detta både inom exempelvis dansföreningar och föreningar som fokuserar på kultur från ett visst land eller etnicitet. Den senare kategorin av föreningar har dock i genomförda studier varierande inverkan på integration, se exempelvis Delegationen för migrationsstudier (Delmi), 2017.

Föreningar för unga med intresse för matematik och naturvetenskap, t.ex. inom nätverket Unga Forskare för olika grupper bidra till integration. En av föreningarna inom Unga Forskare-nätverket är matteklubben Intize som finns i bland annat Göteborg och Trollhättan. Intize arbetar ideellt med att ge stöd till unga med matematikintresse, både med mentorer och stöd genom drop-in. De bedriver ett särskilt samarbete med Läxhjälpen i Bergsjön. En liknande verksamhet finns i Härryda kommun i Equmeniakyrkans regi. Detta kan bidra till både ökad integration och förbättrade resultat i skolan.

Enligt gällande regler i Härryda kommun kan föreningar för personer med funktionsvariation få bidrag till sin verksamhet. I nya regler som kom under hösten 2020 kan bidrag sökas av alla ideella föreningar för att täcka kostnader för ledare med anpassad kompetens eller för hjälpmedel. Samverkan mellan kommun och ideella föreningar kan vara nödvändigt för att motverka diskriminering, kränkningar och mobbing. I en del kommuner bedrivs särskilt riktad verksamhet. I några kommuner, t.ex. Karlstad och Borås, erbjuds utbildningar om hur en förening kan förebygga och hantera dessa problem.

6.2 Digital integration

Det finns grupper av unga med olika bakgrund som har begränsande kunskaper om delar av digital teknik. Digital kunskap för unga är viktigt ur många olika perspektiv: socialt, möjlighet till utbildning och arbete, ta del av information från samhället och för att kunna köpa varor och tjänster. Det civila samhället kan göra mer för att hjälpa dem som delvis är utanför den digitala gemenskapen. En digital möjlighet till integration är exempelvis att lära nyanlända ungdomarna vilka appar som är lokalt populära för social interaktion.

Digitala möjligheter har blivit ännu viktigare under pandemin med fler digitalt genomförda aktiviteter, t.ex. schackturneringar. För att kunna delta krävs rätt programvara och grundläggande kunskap om teknik. Små färgbilder så kallade Widgets kan användas för att förbättra kommunikationen för den som behöver. Den tekniska och digitala utvecklingen går i ett rasande tempo som innebär stora utmaningar för både samhälle och individ.

7. Hälsa

Stillasittande är lika dåligt för hälsan som rökning och vuxna sitter ca 9 tim/dag. Årets Pep-rapport från Generation Pep visar att våra barn inte är mycket bättre. Endast två av tio barn når rekommendationen om 60 minuters fysisk aktivitet per dag och den minst aktiva gruppen är tonårstjejer. Stillasittande skärmtid är fortsatt väldigt vanligt, inte minst bland tonåringarna där en av fyra anger att de sitter stilla framför en skärm i fem timmar eller mer. Dessutom är det endast 14 % som äter tillräckligt av det som deras kroppar behöver.

En rapport från Ung livsstil Malmö med titeln *Matvanor och hälsa*, visar att ungdomar som:

- ofta hoppar över frukosten har sämre hälsa, fler besvär och lägre livskvalitet
- alltid äter lunch har bättre hälsa och livskvalitet samt färre besvär
- oftare äter nyttig mat skattar sin hälsa som bättre
- ofta intar onyttig mat/dryck har fler psykiska besvär
- är fysiskt aktiva skattar sin hälsa och livskvalitet högre, däremot redovisar de i genomsnitt inte färre psykiska besvär.

7.1 Den psykiska ohälsan bland unga

Förra året, 2019, gjordes en så kallad Espadstudie om 15-16-årigars konsumtion av tobak, alkohol och droger. 79 % av alla 15-16-åringar i Europa uppger att de druckit alkohol någon gång i sitt liv. För Sverige är siffran betydligt lägre; 58 %. Däremot anser svenska ungdomar att det är lätt att få tag i både cigaretter och olika typer av droger uppger Martin Mederyd Hårdh i en artikel publicerad i Svenska Dagbladet.¹

”En allvarlig trend som det ofta rapporteras om är den ökade psykiska ohälsan bland unga. Bland förklaringarna i Ungdomsbarometerns studier märks bland annat användandet av sociala medier, mindre fysiskt umgänge, minskad sömn och en framtidsstress. För att minska stressen uppger nästan varannan ung att de tränar (47 %), drygt två av fem att de pratar med vänner eller familj (38 %), och färre än var tionde att de går till psykolog (8 %).”²

– Detta är ett omdiskuterat område där det behövs betydligt mer forskning. Men det är odiskutabelt att allt fler ungdomar upplever mer stress och psykisk ohälsa. Över hälften i den här generationen upplever att förväntningarna de har på sig själva stressar dem och många känner ett alldeles för stort ansvar för framtiden, säger Ulrik Hoffman, VD Ungdomsbarometern till ungdomsbarometern.se.

8. Framtidsspaning

I dag bor ca 11 000 barn och ungdomar (0-19 år) i Härryda kommun. Om tio år beräknas siffran ha stigit till ca 12 000. Rädda Barnens rapport "Barnfattigdom i Sverige" 2018 visar att 2,7 % barn i Härryda kommun lever i hushåll med låg inkomststandard.³ Detta påverkar naturligtvis möjligheten att fritt välja fritidsaktiviteter.

I en rapport från 2019 har Ung livsstil undersökt vilka fritidsaktiviteter som barn och ungdomar från mellanstadie- till gymnasieåldern i Stockholmsregionen vill utöva. Inte vilka de ägnar sig åt, utan vilka de vill ägna sig åt. Undersökningen visar att boendeområdet och föräldrarnas önskemål har stor betydelse för fritidsintresset. Det är också skillnad mellan flickors och pojkars aktiviteter.

Om barn och ungdomar själva fick välja och om det vore praktiskt möjligt skulle pojkar vilja ägna sig åt nio olika aktiviteter i veckan medan flickor väljer ytterligare två, det vill säga ända upp till elva fritidsaktiviteter. Det är naturligtvis omöjligt med tanke på tiden, men ambitionen finns. Intressant att notera är att 92 % av pojkarna och 95 % av flickorna i mellanstadieåldern väljer biblioteksbesök som en av sina veckoaktiviteter. Hos mellanstadiebarnen ser man ingen större skillnad mellan könen. Hos lite äldre ungdomar ligger flickors intressen mer åt det kulturella hållet medan pojkar vill ägna sig åt idrott.

¹ "Svenska ungdomar nyktrare än EU-snittet" Martin Mederyd Hårdh, SvD 2020-11-14

² Ungdomsbarometern.se/rapportslapp-generation-z

³ Barnfattigdom i Sverige, rapport från Rädda Barnen, 2018

Med åldern breddas intresset och högstadie- och gymnasieungdomar vill ägna sig åt upp till 26 olika fritidsaktiviteter per vecka. Det gäller inte alltid egen fysisk utövning eller ens att flytta sig från hemmet utan kan vara att se på idrottsevenemang. Egen motion rankas dock högt. Under högstadiet och gymnasiet önskar 80 % av pojkarna och 88 % av flickorna ägna sig åt motion i egen regi. Idrottsföreningar och gym är också populärt. Önskan om att tävla i föreningsregi minskar med åren.⁴

Ungdomsbarometern har under 2020 gjort en kartläggning av attityder och beteendemönster hos barn och unga. Fyra av tio uppger att de önskar vara tillsammans med familjen. Intresset för att festa har minskat och digitalt umgänge i hemmet har ökat.⁵

I reportaget "Experterna: Så ser ditt liv ut om 20 år" i Göteborgs Posten den 27 september 2020 fick fyra forskare ge sin syn på framtiden. De belyste inte framtiden specifikt men man kan ändå utläsa en del fakta och applicera på fritidsområdet. Anna Pernestål forskar om transporter på KTH och hon tror att fler kommer att köra fossilfria fordon, gärna kollektivt men enskilt, i små kupéer. Samtidigt menar Anna Pernestål att tiden är för dyrbar för transporter och vi kommer att resa mindre i framtiden.

Christian Sandström undervisar i teknisk förändring och branschomvandling på Chalmers. Han ser att okvalificerade kontorsarbeten kommer att försvinna samtidigt som gigjobb med provisionsuppdrag inom servicenäringen, till exempel matleveranser, kommer att öka. Frida Jonsson som är mattrendspanare tror att vi snart kan få leveranserna via drönare.

För dagens unga blir den virtuella världen den mest naturliga. Traditionen med tevetittande i ett eget rum kan komma att förändras och därmed också planlösningen i bostäderna. Det menar Pernilla Hagbert, doktor i arkitektur vid KTH. Vi kommer att behöva bo på mindre yta och använda bostadsytan tillsammans med andra och mer flexibelt.⁶

Ovanstående forskares siande ger ett framtida ungdomsscenario där tonåringen beställer varor och tjänster samt umgås med vänner i en virtuell värld. De sitter hemma i sin bostad och väntar på jobbuppdrag, kanske från det appbaserade nätverket Yepster, där man kan kontakta ungdomar för att utföra småjobb.⁷ Bostaden kanske är av flexityp, där användandet kan förändras och fler kan dela på ytan. Ger man sig ut i samhället blir det kanske i en epa-traktor på elslinga, monorail eller liknande.

⁴ Vilka organiserade fritidsaktiviteter vill barn/ungdomar utöva på sin fritid? – en analys av samband med kön, ålder och social bakgrund i övrigt. Ung livsstil nr 26, 2019

⁵ Ungdomsbarometern, 2020

⁶ GP 2020-09-27 "Experterna: Så ser ditt liv ut om 20 år", Filip Lyrheden

⁷ Talk, Nordea Yespter 5/2018

I propositionen ”Med fokus på unga” (2013/14:191) formulerar regeringen sina ungdomspolitiska mål: Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. MUCF har i sin årsrapport för 2020 undersökt hur väl målen som rör fritid överensstämmer med verkligheten.

- Kulturaktiviteterna med unga som konsumenter och utövare ökar. Ökningen är något mindre bland killar och något högre bland utrikesfödda. Utrikesfödda besöker oftare bibliotek men läsningen minskar över lag.
- Sju av tio idrottar regelbundet. Trenden är stabil. Fler utövar idrott utanför idrottsföreningar än inom klubbar.
- 60 % av alla ungdomar är medlemmar i någon förening. Siffrorna minskar dock. 7 % besöker öppen fritidsverksamhet.
- Åtta av tio ungdomar anser att de har god tillgång till fritids- kultur- och sociala aktiviteter.
- När det gäller ungdomars fritid kopplad till hälsan uppger 50 % att de har lagom med fritid. Den här ”lagom”-halvan av Sveriges ungdomar har minst risk för psykisk ohälsa. Av den övriga hälften ungdomar anser killarna att de har för mycket fritid och tjejerna för lite. De som är med i föreningar är mindre stressade.

9. Slutsatser

Civilsamhället är en viktig bidragande kraft till samhällets sammanhållning och serviceproduktion men också ett forum för nya idéer och för diskussion och debatt i såväl samhällets grundläggande värde som mer vardagliga frågor med betydelse för medborgarna. Det behövs olika möjligheter för att bättre ta till vara det ideella engagemanget.

För att förebygga framtida stora hälsoproblem måste vi ha ett samhälle som uppmuntrar rörelse och vardagsmotion.

- Bygga fler utegym
- Utveckla spontanidrotten
- Införa Fritidscheck till tonåringar
- Obligatorisk lunch och mer rörelse i skolan
- Investera i Aktivitetsrundor från ”Träning i Livet”

Det behövs olika möjligheter för att bättre ta tillvara det ideella engagemanget. Det är också av stor vikt att ta till vara de lokala föreningarna som finns för att bygga upp ett tryggare och hälsosammare samhälle. Det engagemang som finns i det civila samhället är till gagn för såväl individer och grupper som för samhällsekonomin. Det handlar om att skapa ett samhälle präglad av frivilliga och öppna gemenskaper.

En trend i vårt samhälle är att föreningar tappar medlemmar. En ökad individualisering kan vara en förklaring. En annan trolig orsak är möjligheten att syssla med en fritidsaktivitet under en kortare period, ett projekt som tar slut efter en tid. Man behöver inte binda upp sig för all framtid. Framtid = Fritid i projektmodell.

10. Källhänvisningar

Barnfattigdom i Sverige, rapport från Rädda Barnen, 2018

Civilsamhällets roll för jämlikare hälsa, Linde, Jan, Svensk Förening för Folkhälsoarbete, 2018

Göteborgs-Posten 2020-09-27 "Experterna: Så ser ditt liv ut om 20 år", Filip Lyrheden

Göteborgs-Posten 2020-08-10 "Inga belägg för att fritidsgårdar förebygger brott", Mia Pettersson

Malmö Högskola, Barn i Malmö: Olika livsvillkor ger ojämlig hälsa.

MUCF, "Det vore ju kul om de frågade nån gång - Ungas vägledning för inflytande på lokal nivå", utgiven av MUCF 2019, red. Victoria C Wahlgren.

MUCF, Lägesbild av systemhinder och strukturella utmaningar. Delrapport rörande unga

MUCF, 2019. Stöd till unga som varken arbetar eller studerar

Samverkansmatematik: 1+1=3, En kartläggning av hur civila samhället och kommuner samverkar inom integrationsområdet, Västra Götalandsregionen, rapport 2014:68

SR 2020-06-02, Vetenskapsradion på djupet - Julia Mosquera, Institutet för Framtidsstudier

Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder, Ung idag 2020, MUCFV

Ungdomsbarometern, 2020

Ung livsstil nr 26, 2019, Vilka organiserade fritidsaktiviteter vill barn/ungdomar utöva på sin fritid? – en analys av samband med kön, ålder och social bakgrund i övrigt.

UNICEF Sverige: Barn i socialt utanförskap halkar efter i samhället.